

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ**

БУРКАЦЬКИЙ Юрій Юрійович

УДК 339.5

**УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО
МЕХАНІЗМУ ТОВАРООБІГУ В УМОВАХ ТОВ ТПП «ІЛАН»**

Спеціальність 051 – економіка

АВТОРЕФЕРАТ
дипломної роботи магістра

Краматорськ – 2018

Магістерською роботою є рукопис.

Роботу виконано на кафедрі Економіки підприємства Донбаської державної машинобудівної академії Міністерства освіти і науки України (м. Краматорськ).

Науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент,
Ровенська Вікторія Вячеславівна,
Донбаська державна машинобудівна академія
Міністерства освіти і науки України
(м. Краматорськ)

Рецензент:

Кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту **Бившева Лада Олексіївна,** Донбаська державна машинобудівна академія (м. Краматорськ)

Захист роботи відбудеться *26 грудня 2018 року о 10.00* на засіданні державної екзаменаційної комісії у Донбаській державній машинобудівній академії Міністерства освіти і науки України за адресою : 84300, Україна, Донецька область, м. Краматорськ, б-р. Машинобудівників, 39, ауд. 2417

Секретар ДЕК
кандидат економічних наук, доцент

Т. П. Гітис

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Розвиток ринкового механізму господарювання сформував нові підходи щодо управління торговельними підприємствами та ринкові принципи ефективного управління роздрібним товарообігом, як одного із основних показників економічного та соціального розвитку держави загалом, а також окремого підприємства, зокрема. У сучасних умовах господарювання роздрібний товарообіг є не лише основним показником господарської діяльності торговельних підприємств, але і важливим показником соціально-економічного розвитку країни, який виражає економічні відносини, що виникають на кінцевій стадії руху товарів із сфери обігу в особисте споживання [24].

Вагомим внеском у розвиток теоретико-методологічних засад та прикладних аспектів комплексного управління діяльністю підприємств торгівлі є дослідження вітчизняних і російських науковців М. Абрютіної, О. Азарян, В. Апопія [11], І. Бланка [16], Р. Валевиц, А. Гребнева, Є. Карпової [33], Л. Лігоненко [36], А. Мазаракі [40], В. Марцина [13], Б. Мізюка [44], В. Павлової [49], І. Смоліна [59], Н. Ушакової [41] та ін. Зазначені науковці, в тому числі, досліджували проблематику управління товарооборотом підприємств торгівлі як одного із функціональних напрямків торговельного менеджменту.

Поглиблено окремі теоретичні та загальнометодичні питання управління товарооборотом підприємств торгівлі відображені у працях вітчизняних і російських науковців Т. Мазепи, О. Рєзнікової [54], М. Семєнкова, Н. Стасюк [60], О. Юсиповича.

Системним дослідженням управління продажами підприємств присвячені праці закордонних науковців Р. Варлі [19], Р. Джексона [27], Д. Джоббера [28], Дж. Ланкастера, М. Рафіка, Г. Річа, Р. Спіро, У. Стентона, Г. Стюарта [61], Р. Хісріка та інших.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є розвиток теоретико-методологічних основ дослідження організаційно-економічного механізму товарообігу та розробка практичних рекомендацій щодо його вдосконалення в умовах ТОВ ТПП «Ілан».

Для досягнення поставленої мети в магістерській роботі вирішувались наступні завдання:

- поглибити теоретичне розуміння товарообороту як економічної категорії та похідних від неї наукових понять «товарооборот підприємства» та «товарооборот підприємства роздрібною торгівлю»;
- визначити особливості ідентифікації товарообороту підприємства роздрібною торгівлю як економічного показника;
- теоретично узагальнити та поглибити класифікацію видів товарообороту підприємств роздрібною торгівлю;
- надати характеристику бізнес-процесу управління товарообігом ТОВ ТПП «Ілан»;

- провести аналіз загальних характеристик ресурсів реалізації бізнес-процесу управління товарообігом
- виконати аналіз товарообігу в умовах ТОВ ТПП «Ілан»;
- розглянути методичні засади управління товарообігом підприємства
- запропонувати організаційно-економічні заходи щодо забезпечення ефективності функціонування механізму управління товарообігом
- виконати економічне обґрунтування ефективності запропонованих заходів щодо удосконалення управління товарообігом ТОВ ТПП «Ілан»

Об'єктом дослідження є процес управління товарооборотом підприємств роздрібною торгівлі.

Предметом дослідження є теоретичні основи та методичні підходи до економічного обґрунтування впровадження механізму удосконалення управління товарообігом в умовах ТОВ ТПП «Ілан».

Методи дослідження. Теоретичною основою дисертаційної роботи є положення сучасної економічної теорії, наукові праці провідних вітчизняних і зарубіжних вчених з проблематики дослідження товарообігу. Для вирішення поставлених у роботі завдань використовувалися наступні методи: економічного аналізу, синтезу, порівняння, групування, узагальнення, прогнозування. Також використано графічний та табличний методи.

Теоретичним та інформаційним підґрунтям стали законодавчо-нормативна база України, монографії, наукові розробки вітчизняних і закордонних учених з проблем торговельного менеджменту, економіки торгівлі, маркетингу в торгівлі, бухгалтерського обліку в торгівлі; матеріали періодичних видань, інтернет-ресурси, дані первинної статистичної звітності підприємств за темою магістерської роботи.

Новизна одержаних результатів полягає у поглибленні існуючих теоретико-методологічних основ дослідження управління товарообігом роздрібного підприємства та розробці науково-практичних рекомендацій щодо удосконалення організаційно-економічного механізму товарообігу в умовах ТОВ ТПП «Ілан»

Основні положення, які відображають новизну дослідження, полягають у такому:

удосконалено:

методичний підхід до формування, розробки і реалізації заходів щодо, удосконалення організаційно-економічного механізму товарообігу в умовах ТОВ ТПП «Ілан» на підґрунті використання процесно-орієнтованого управління торговельним підприємством.

набуло подальшого розвитку:

організаційно-економічні засади удосконалення управління товарообігом: визначено передумови формування системи аналізу та планування товарообігу підприємства на підставі процесно-орієнтованого управління торговельним підприємством.

деталізація бізнес-процесу «управління товарообігом» в умовах ТОВ ТПП «Ілан»;

розрахунковий механізм оцінки ефективності запропонованих заходів щодо удосконалення управління товарообігом ТОВ ТПП «Ілан».

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що запропонований механізм удосконалення товарообігу, викладений в роботі, доведено до рівня практичних рекомендацій і впроваджено у роботу в ТОВ ТПП «Ілан».

Особистий внесок здобувача. Дипломна робота є самостійно виконаною працею, в якій наведено авторські положення, висновки і рекомендації щодо та економічного обґрунтування механізму удосконалення товарообігу ТОВ ТПП «Ілан».

Апробація результатів дослідження. Основні положення дипломної магістерської роботи доповідалися та були схвалені на всеукраїнській науково-практичній конференції «Сталий розвиток в Україні: проблеми інституційного забезпечення та практичної реалізації», Краматорськ, 12 грудня 2018 р. та ХХІІ Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих вчених «Соціально-економічні та правові аспекти трансформації суспільства», м. Бахмут, 17 травня 2018 р..

Публікації. Основні положення та результати роботи відображено у 3 наукових працях, а саме: одна публікація - у науковому виданні ВАК та дві публікації - у матеріалах науково-практичної конференції. Загальний обсяг публікацій складає 2,1 ум. друк. арк., з яких особисто авторові належить 1,7 ум.-друк. арк.

Обсяг і структура роботи. Дипломна робота складається із вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг роботи становить 154 сторінок. Робота містить 21 таблицю та 12 рисунків, список використаної літератури (70 бібліографічних джерела), 3 додати.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні основи управління товарообігом підприємства**» розглянуто теоретичні основи управління персоналом.

В роботі впорядковано понятійно-категоріальний апарат, який використовується при позначенні термінів у сфері обігу, та надано змістовну характеристику категорії товарообороту і похідних від неї наукових понять – товарооборот підприємства та товарооборот підприємства роздрібною торгівлі; обґрунтовано методологічні засади класифікації видів товарообороту підприємств роздрібною торгівлі та його ідентифікації як економічного показника.

В роботі побудований бізнес-процес управління товарооборотом ТОВ ТПП «Ілан», див. рис.1.

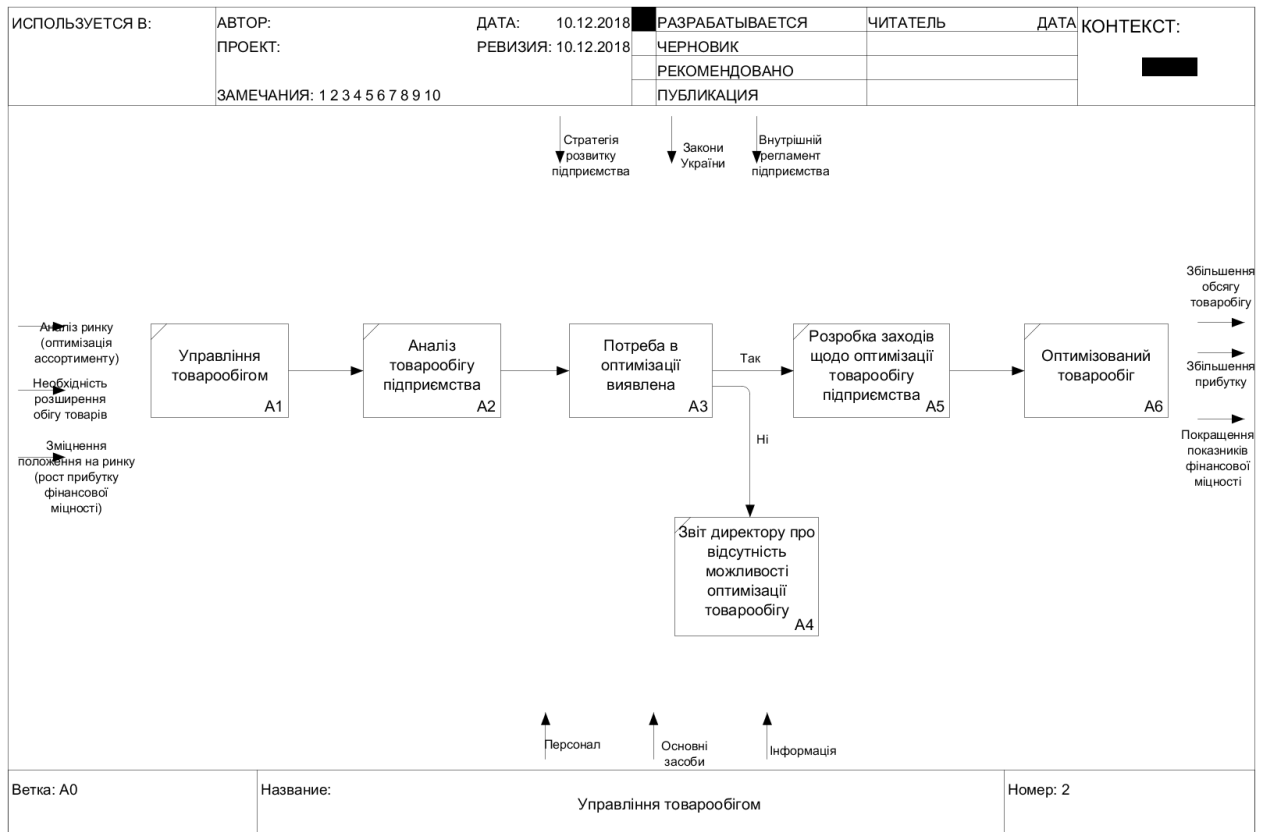

Рис. 1. Діаграма 1-рівня деталізації бізнес-процесу «Управління товарообігом»

Ряд авторів пропонує більш широкий погляд на бізнес-модель, який включає обидва аспекти – і створення, і нарощування цінності [2; 5; 6; 8; 18]. Узагальнюючи існуючі наукові положення, пропонуємо розглядати бізнес-модель як спрощене відображення механізму ведення певної економічної діяльності, пов'язаної з виробництвом продукції (продажем товарів, наданням послуг, виконанням робіт), що є цінною для споживача, та забезпечує отримання прибутку. Бізнес-модель необхідна для формування цілісного уявлення про такі суттєві характеристики підприємства: яка цінність і в який спосіб створюється для споживача; кому і яким чином вона надається; як використовуються ресурси та можливості з метою створення стійкої конкурентної переваги та отримання прибутку [21, с. 96].

У другому розділі «Аналіз товарообороту торговельного підприємства ТОВ ТПП «Ілан» виконана загальна характеристика ресурсів реалізації бізнес-процесу управління товарообігом та проведено аналіз товарообігу в умовах ТОВ ТПП «Ілан» за 2016-2017 рр.

Аналіз виконання плану і динаміки загального обсягу роздрібного товарообороту показав, що план по товарообігу був виконаний не за всіма місяцями 2017 року. Але коефіцієнт рівномірності виконання плану товарообігу склав 98,5048%, що приблизно дорівнює 100%. Таким чином, план товарообігу за місяцями року виконується рівномірно. За аналізований період 2015-2017 рр. середньорічний темп зростання обсягу товарообігу склав 121,0%. Як показав аналіз за три досліджуваних роки динаміка

товарообігу мала різноспрямований характер. Так за період 2015-2016 рр. спостерігається позитивна динаміка майже за всіма структурними групами. За 2016-2017 рр. ситуація дещо змінилась. За групою «дитяче харчування» та «горіхи та сухофрукти» спостерігається позитивний ріст, темп росту складає 144,29 та 258,44 %.. Всі інші складові, їх сума значно знизилась.

АВС аналіз товарного асортименту показав, що в 2017 році спостерігається певне зниження обсягу товарообігу. Відбулися структурні зміни в категоріях товару. Власникам ТОВ ТПП «Ілан» рекомендовано переглянути свої товарні групи відповідно до результатів проведеного АВС аналізу.

Аналіз факторів, що впливають на обсяг товарообігу роздрібного торгового підприємства показав, що при зменшенні товарних запасів на початок року в звітному році товарообіг знизився на 191,13 тис. грн.; зменшення обсягу надходжень товарів призвело до зниження товарообігу на 871,8 тис. грн.; збільшення іншого вибуття в звітному році в порівнянні з базисним призвело до зменшення товарообігу на 138,87 тис. грн.; зменшення кінцевих запасів у звітному році призвело до збільшення товарообігу на 127,06 тис. грн. За рахунок зменшення чисельності ТОВ ТПП «Ілан» зменшило свій товарообіг на 995,04 тис.грн, тобто цей факт негативно позначився на роботі підприємства; за рахунок збільшення вироблення кожного працівника товарообіг збільшився на 199,33 тис.грн. За рахунок зменшення кількості умовних робочих місць товарообіг знизився на 995,038 тис.грн; за рахунок зменшення кількості днів роботи магазину знизився на 199,088 тис.грн.; за рахунок збільшення вироблення на одне умовне робоче місце збільшився на 398,412 тис.грн. Таким чином, після проведення аналізу необхідно зробити висновок, що товарообіг знизився в основному за рахунок зменшення кількості днів роботи підприємства, а також за рахунок зменшення кількості умовних робочих місць.

Аналіз сезонних коливань товарообігу роздрібного торгового підприємства за кварталами та місяцями на ТОВ ТПП «Ілан» сезонність яскраво виражена: мінімальний товарообіг спостерігається в 1 кварталі і становить 86.12%, а також у 2 кварталі - 95,15%; максимальний товарообіг спостерігається в 4 кварталі і становить 116,62%.

У третьому розділі «**Вдосконалення заходів щодо забезпечення ефективності управління товарообігом ТОВ ТПП «Ілан»**» обґрунтовано на методичному рівні та доведено емпіричними розрахунками доцільність вдосконалення управління товарообігом ТОВ ТПП «Ілан».

На підставі деталізації бізнес-процесу управління товарообігом запропонуємо шляхи удосконалення організаційно-економічного механізму товарообігу в умовах ТОВ ТПП «Ілан».

Пропонується розглянути заходи по збільшенню роздрібного товарообігу в ТОВ ТПП «Ілан», які відповідно дозволять поліпшити результати діяльності підприємства в цілому.

Основні напрямки по збільшенню товарообігу:

- розширення асортименту товарів на основі проведення маркетингових досліджень вивчення попиту на той чи інший товар;
- продаж супутніх товарів основного асортименту;
- збільшення частоти і налагодження ритмічності завезення товарів, що користуються попитом;
- забезпечення раціональності руху товару товарів від виробництва до споживачів;
- поліпшення реклами товарів;
- розширення ринку збуту товарів, пошуку перспективної ринкової ніші;
- поліпшення управління товарними запасами і прискорення товарозворотності, тобто необхідне проведення інвентаризації товарних запасів з метою виявлення залежаних запасів і реалізації їх зі знижкою, що дозволить вивільнити оборотні кошти, вкладені в товарні запаси, знизити втрати товарів та інші торгові витрати;
- оптимізація цінової політики (товари, що уповільнюють оборотність активів, слід пускати в продаж за зниженими цінами);
- поліпшення обслуговування покупців;
- проведення регулярних знижок на товари;
- бонусна і дисконтна програма, спрямована на утримання клієнтів, зі збільшенням знижки або бонусу при кожній новій покупці;
- утримання клієнтів за рахунок підтримання гарної якості товарів;
- зміни роздрібних цін і торговельних надбавок (зниження цін і надбавок щодо конкурентів);
- надання розстрочки платежу для корпоративних клієнтів при покупці на суму від 50 000 грн;

ВИСНОВКИ

Основним результатом магістерської дипломної роботи є вирішення актуального наукового-практичного завдання щодо поглиблення теоретичних положень, обґрунтування науково-методичних засад і розробки практичних рекомендацій з економічного обґрунтування впровадження заходів щодо забезпечення ефективності управління товарообігом. Це дозволило сформулювати такі висновки теоретичного та науково-практичного характеру.

1. Торговельна діяльність полягає у просуванні товарів від виробника до споживача шляхом передачі права власності на товар, а наявність торговельної діяльності вказують продажі і товарооборот, який є мірою її результативності. Проведене дослідження засвідчило недооцінку ролі товарообороту як однієї із категорій сфери товарного обігу та валового результату торговельної діяльності в теоретичних дослідженнях науковців та в практиці господарювання суб'єктів різних видів економічної діяльності. Запровадження оновлених на системній основі підходів до управління товарооборотом є необхідним імперативом розвитку суб'єктів торговельного підприємництва, забезпечення їх життєздатності.

2. За результатами формулювання сутнісних характеристик визначено, що товарооборот як економічна категорія являє собою сукупність соціально-економічних відносин, які виникають на стадіях просування товару із сфери виробництва і обігу до сфери кінцевого споживання через укладання угод купівлі-продажу в каналах реалізації товарів як віддзеркалення реалізованого споживчого попиту.

3. Наукове обґрунтування сутності товарообороту підприємств роздрібної торгівлі викликало необхідність уточнити та доповнити існуючі підходи до виокремлення видів роздрібного товарообороту з урахуванням визначених особливостей досліджуваного наукового поняття та сучасних реалій функціонування підприємств роздрібної торгівлі.

4. Встановлено, що використання економічних методів та інструментів управління товарооборотом вітчизняними підприємствами роздрібної торгівлі здебільшого має спонтанний характер. На засадах системного підходу удосконалено концептуальні підходи до управління товарооборотом підприємства роздрібної торгівлі. Ідентифікація об'єкта та суб'єктів управління товарооборотом підприємства роздрібної торгівлі та формулювання його цілей, завдань, принципів і функцій, спираючись на існуючу методологічну платформу та набутий практичний досвід, дозволили сформуувати необхідний методологічний базис для забезпечення досягнення результатів управління товарооборотом за умови погодженості інтересів усіх зацікавлених сторін.

5. Проведено аналіз товарообігу ТОВ ТПП «Ілан» і виявлена потреба у збільшенні товарообігу підприємства за рахунок збільшення витрат на рекламу та більш раціональному використанні торгової площі.

6. Виконаний аналіз залежності обсягів продажів від рівня витрат на рекламу (без урахування впливу сезонного фактора). З'ясовано, що більше половини (56%) змін в обсягах товарообороту пов'язано зі змінами витрат на рекламу. Кожна витрачена на рекламу гривна приносить до 42 гривень додаткового приросту продажів. Максимальна ефективність рекламного впливу виявляється відразу ж, в перший місяць (нетипово), а потім убуває по експоненті. Зв'язок продажів з рекламою висока і статистично достовірна, але потрапляє в область автокореляції. Необхідний додатковий аналіз з фільтрацією сезонного фактора.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

1. Буркацький Ю.Ю., Ровенська В.В. *Концептуальні основи реалізації принципів сталого розвитку в діяльності підприємства*. Соціально-економічні та правові аспекти трансформації суспільства: матеріали XXII Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих вчених, (м. Бахмут, 17 травня 2018 р.). Бахмут : ДонУЕП, 2018. (Ч.1), 167 с., с. 10-12.

2. Буркацький Ю.Ю., Ровенська В.В. *Роздрібна торгівля як один з пріоритетних напрямків розвитку галузей економіки України*. Сталий розвиток в Україні: проблеми інституційного забезпечення та практичної реалізації: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, 12 грудня 2018 р. Краматорськ: ДДМА. 2018 р. 160 с., с.19-25

3. Буркацький Ю.Ю., Ровенська В.В. *Аналіз сучасного стану розвитку торговельної галузі України* . Економічний вісник Донбасу №2 (56), 2019 р. (довідка про публікацію додається)

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1 Casadesus-Masanell R., Ricart J. E. *From Strategy to Business Models and onto Tactics*. Long Range Planning. 2010. № 43 92/30. P. 195 - 215.
- 2 Chesbrough H. *The Role of the Business Model in Capturing Value from Innovation: Evidence from Xerox Corporation's Technology Spin-Off Companies* Industrial and Corporate Change. 2016. № 11 (3). P. 529 - 555.
- 3 <http://slovopedia.org.ua/38/53410/384879.html>
- 4 Johnson M. W. *Reinventing Your Business Model*. Harvard Business Review. 2009. December. P. 1 - 11.
- 5 Magretta J. *Why Business Models Matter*. Harvard Business Review. 2016. № 80 (5). P. 86 - 92.
- 6 Osterwalder A. *Business Model Generation*. Hoboken, New Jersey : John Wiley & Sons, Inc, 2010. 282 p.
- 7 Teece D. J. *Business Models, Business Strategy and Innovation*. Long Range Planning. 2010. № 43 (2/3). P. 172 - 194.
- 8 Zott C., Amit R. *Business Model Design: An Activity System Perspective*. Long Range Planning. 2010. № 43 (2/3). P. 216 - 226.
- 9 Абрютіна М.С. *Экономический анализ торговой деятельности* : [учеб. пособ.] М. : Издательство «Дело и Сервис», 2000. 512 с.
- 10 Апопій В. В. *Організація торгівлі : підручник*; 3-те вид. за ред. Апопія В.В. К. : Центр учбової літератури, 2016. 632 с.
- 11 Апопій В.В., Бабенко С.Г., Гончарук Я.А. *Комерційна діяльність* : [підручник] К. : Знання, 2008. 558 с.
- 12 Бай С. І. *Розвиток організації: політика, потенціал, ефективність* : монографія. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. 280 с.
- 13 Балабанова Л.В. *Маркетинг* : [підруч.] К. : Знання-Прес, 2004. 645 с.
- 14 Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. *Економіка та організація торгівлі* : навчальний посібник. Київ : Кондор-видавництво, 2017. 368 с
- 15 Беляевский И.К., Кулагина Г.Д., Данченко Л.А. *Статистика рынка товаров и услуг* : [учебник] М. : Финансы и статистика, 2002. 656 с.
- 16 Бланк И.А. *Управление торговым предприятием*. М. : Ассоциация авторов и издателей. ТАНДЕМ. Издательство ЭКМОС, 1998. 416 с.
- 17 Блонська В.І., Феофанова К.О. *Роздрібний товарообіг торговельного підприємства та напрямки ефективного управління ним у сучасних умовах господарювання*. Науковий вісник НЛТУ України. 2008, вип. 18.4. С. 123-127.
- 18 Большая советская энциклопедия : [в 30 т.] М. : «Советская энциклопедия». - Т.26. - 1977. 624 с.
- 19 Варли Р., Рафик М. *Основы управления розничной торговлей*. М. : Издательский Дом Гребенникова, 2005. 456 с.
- 20 Вудвуд В. В. *Сучасні методи управління розвитком торговельного підприємства України в умовах нестабільності економіки*. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. -

2012. № 3. С. 131-135. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2012_3_28
- 21 Высочин И.В. *Товарооборот в системе рыночных отношений* [Электронный ресурс] Управление экономическими системами. №1. 2013. Режим доступа: http://www.uecs.ru/index.php?option=com_flexicontent&view=items&id=1955
- 22 Господарський Кодекс України. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
- 23 Градов, А. П. *Экономические механизмы: учеб. пособие* / А. П. Градов, А. А. Быкова. - СПб. : Изд-во СПбГТУ, 1996. 98 с.
- 24 Гринів Б. В. *Економічний аналіз торговельної діяльності*. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 392 с.
- 25 Дементий Л. В. *Охрана труда в автоматизированном производстве. Обеспечение безопасности труда*. Краматорск : ДГМА, 2007. 300 с.
- 26 Демирчоглян Г. Г. *Компьютер и здоровье*. М. : Лукоморье, 1997. 256 с.
- 27 Джексон Р., Хисрик Р.Д. *Торговля и менеджмент продаж*. М. : Информационно-издательский дом «Филинь», 1996. 368 с.
- 28 Джоббер Д. *Продажи и управление продажами* : [учеб. пособ. для вузов] М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. 622 с.
- 29 Жидецький В. Ц. *Охорона праці користувачів комп'ютерів*. Львів : Афіша, 2000. 176 с.
- 30 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів». Електронний ресурс. Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/334/2015>
- 31 Закон України «Про захист прав споживачів». Електронний ресурс. Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
- 32 Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності». Електронний ресурс. Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1775-14>
- 33 Карпов В.А. *Маркетинг: прогнозування кон'юнктури ринку* : [навч. посіб.]– К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 215 с.
- 34 Карпов В.І. *Статистика ринку товарів та послуг : термінологічний словник* К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. 240 с.
- 35 Конституція України. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
- 36 Лігоненко Л.О., Богославець Г.М., Піратовський Г.Л. *Трансформаційні процеси в торгівлі України в умовах інтернаціоналізації* : [монографія] - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. 334 с.
- 37 Мазаракі А. А. *Внутрішня торгівля в Україні: економічні умови ефективного розвитку* : монографія К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. 195 с.

38 Мазаракі А. А. *Економіка торговельного підприємства* : підручник для вузів. К. : Хрещатик, 1999. 800 с.

39 Мазаракі А.А. *Економіка торговельного підприємства* : [підруч. для вузів] – К. : «Хрещатик», 1999. – 800 с.

40 Мазаракі А.А. *Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація)* : [навч. посіб.]. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. 280 с.

41 Мазаракі А.А., Ушакова Н.М., Лігоненко Л.О. *Економіка торговельного підприємства* : [підруч. для вузів] К. : «Хрещатик», 1999. 800 с.

42 Марцин В. С. *Економіка торгівлі* : підручник. К. : Знання, 2008. 603 с.

43 Миценко І. М. *Умови праці на виробництві*. Кіровоград : КРД, 1999. 324 с.

44 Мізюк Б.М. *Оцінювання ринкової частки торговельного підприємства за коефіцієнтом його конкурентоспроможності*. Актуальні проблеми економіки. - Київ: ТОВ "Лазурит-Поліграф", 2011. - № 7(121). С. 125- 130.

45 Мокринська З. В. *Алгоритм формування бізнес-моделі авіакомпанії* [Електронний ресурс] Проблеми системного підходу в економіці : електронне наукове фахове видання. 2011. № 3. Режим доступу : http://archive.nbuuv.gov.ua/e-journals/pspe/2011_3/Mokrinska_311.htm.

46 Мокринська З. В. *Формування бізнес-моделі авіакомпанії* : дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.00.04. К. : Нац. авіаційний ун-т, 2011. 223 с.

47 Навакатикян А. О. *Охрана труда пользователей компьютерных видеодисплейных терминалов*. К.: Охрана труда, 1997. 400 с.

48 Ожегов С.И., Шведова Н.Ю. *Толковый словарь русского языка* М. : ИТИ ТЕХНОЛОГИИ, 2003. 944 с.

49 Павлова В.А. *Типологія торговельних підприємств та модель формування їх кадрового потенціалу*. Торговля і ринок України: Донецьк: збірник наукових праць ДонНУЕТ, 2012. Вип. 34. С. 363-371.

50 Податковий кодекс України : за станом на 11 серп. 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>

51 Про затвердження Змін до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати". Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1010-11>

52 Протопопова Т.О., Стасюк Н.В. *Механізм управління товарооборотом: проблеми вдосконалення*. Вісник Хмельницького національного університету 2009, № 3, Т. 2. С. 157-160.

53 Ревуцька Н. В. *Формування бізнес-моделі підприємства (за матеріалами підприємств харчової промисловості України)* : дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.06.01. Н.В.Ревуцька. К. :КНЕУ, 2005. 259 с.

54 Рибнікова Н.О. *Нова парадигма планування діяльності підприємства: актуальність створення та можливість впровадження*. Відповідальна економіка : Науково-популярний альманах. Громадська організація "Ініціатива зі сприяння еколого-економічній інтеграції" Луганськ : СПД Резніков В. С., 2009. – Вип. 1. – С. 83-89.

55 Роздрібна та оптова торгівля: терміни та визначення понять. ДСТУ 4303:2004. – [Чинний від 2005-07-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2005. – 18 с. – (Національний стандарт України).

56 Силаков А. В. *Выбор структуры товарного портфеля на основе анализа его сбалансированности* [Электронный ресурс] Менеджмент в России и за рубежом. 2004. № 6. С. 43–49

57 Ситник Г. В. *Планування товарообороту підприємства торгівлі на основі портфельного підходу*. Економічний часопис-XXI. - 2013. - № 11-12(1). С. 70-74. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eschado_2013_11-12%281%29__19

58 Сливотски А. *Миграция ценности. Что будет с вашим бизнесом послезавтра?* М. : Манн, Иванов и Фербер, 2006. 175 с.

59 Смолін І.В. *Стратегічне планування розвитку організації* : [монографія] К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2004. 344 с.

60 Стасюк Н.В. *Організаційно-економічний механізм управління товарооборотом підприємств*: дис. ... кандидата економ. наук : 08.00.04 Донецьк, 2008. 225 с.

61 Стюарт Г. *Ефективне управління збутом*. Дніпропетровськ : Баланс-Клуб, 2002. 192 с.

62 Указ Президента України від 23.05.2015 № 334/2015 «Про заходи щодо вдосконалення функціонування ринків з продажу продовольчих та непродовольчих товарів». . Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80>

63 Філіппов В. Ю. *Шляхи розвитку торговельних підприємств*. Економіка: реалії часу. 2014. № 2. С. 203-207. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrch_2014_2_33

64 Цивільний кодекс України. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

65 Чеглатонев В. І. *Споживча цінність як основа бізнес-моделі оператора стільникового зв'язку*. Вісн. Хмельн. нац. ун-ту. 2009. № 3 (т. 1). С. 223 - 227.

66 Чорнобай Л.І., Дума О. І. *Бізнес-процеси підприємства: загальна характеристика та економічна суть*. Режим доступу: <http://www.ua.abslib.com/>

67 Шубін О.О., Гончарук Я.А. *Внутрішня торгівля: регіональні аспекти розвитку*: Монографія. Львів: ДонНУЕТ, 2007. 404 с.

68 Юсіна А. Л. , Дементий Л. В. . *Охрана труда: рекомендации по выполнению раздела в дипломном проекте для студентов экономических специальностей*. Краматорск: ДГМА, 2013. 64 с.

69 Яковишина Н.А. *Механізми управління реалізацією продукції у забезпеченні прибутковості підприємства*: дис. ... кандидата економ. наук : 08.00.04. Хмельницький, 2009. – 231 с.

70 Ярных Э.А. *Методология статистического исследования информационной инфраструктуры рынка товаров и услуг* : автореф. дис. на соискание науч. степени доктора экон. наук : спец. 08.00.12 «Бухгалтерский учет, статистика» М., 2009. 48 с.

АНОТАЦІЯ

Буркацький Ю.Ю. **Удосконалення організаційно-економічного механізму товарообігу в умовах ТОВ ТПП «Ілан»** - Кваліфікаційна праця на правах рукопису.

Дипломна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 051 Економіка. – Донбаська державна машинобудівна академія МОН України, Краматорськ, 2018.

В роботі розглянуто сутність товарообороту підприємств роздрібної торгівлі як економічної категорії. Досліджені методологічні засади ідентифікації товарообороту підприємства роздрібної торгівлі як економічного показника. Надана характеристика бізнес-процесу управління товарообігом в умовах ТОВ ТПП «Ілан». Проведено аналіз товарообігу ТОВ ТПП «Ілан». Надана загальна характеристика ресурсів реалізації бізнес-процесу управління товарообігом. Проаналізоване виконання плану і динаміки загального обсягу роздрібного товарообороту. Здійснений АВС аналіз товарного асортименту. Виконано аналіз факторів, що впливають на обсяг товарообігу роздрібного торгового підприємства та аналіз сезонних коливань товарообігу роздрібного торгового підприємства за кварталами та місяцями. Обґрунтовано на методичному рівні та доведено емпіричними розрахунками доцільність впровадження заходів щодо вдосконалення системи управління товарообігом ТОВ ТПП «Ілан».

Ключові слова: товарообіг, товарообіг підприємства роздрібної торгівлі, управління товарооборотом підприємства роздрібної торгівлі, потоки споживачів, , планування товарообороту підприємства роздрібної торгівлі.

АННОТАЦИЯ

Буркацкий Ю.Ю. **Совершенствование организационно-экономического механизма товарооборота в условиях ООО ТПП «Илан»** - Квалификационная работа на правах рукописи.

Дипломная работа на соискание образовательной степени магистра по специальности 051 Экономика. - Донбасская государственная машиностроительная академия, Министерства образования и науки Украины, Краматорск, 2018.

В работе рассмотрена сущность товарооборота предприятия розничной торговли как экономической категории. Исследованы методологические основы идентификации товарооборота предприятия розничной торговли как экономического показателя. Дана характеристика бизнес-процесса управления товарооборотом в условиях ООО ТПП «Илан». Проведен анализ товарооборота ООО ТПП «Илан». Представлена общая характеристика

ресурсов реализации бизнес-процесса управления товарооборотом. Проанализировано выполнение плана и динамики общего объема розничного товарооборота. Проведенный ABC анализ товарного ассортимента. Выполнен анализ факторов, влияющих на объем товарооборота розничного торгового предприятия и анализ сезонных колебаний товарооборота розничного торгового предприятия по кварталам и месяцам. Обосновано на методическом уровне и доказано эмпирическими расчетам целесообразность внедрения мероприятий по совершенствованию системы управления товарооборотом ООО ТПП «Илан».

Ключевые слова: товарооборот, товарооборот предприятия розничной торговли, управление товарооборотом предприятия розничной торговли, потоки потребителей, планирование товарооборота предприятий розничной торговли.

SUMMARY

Burkatsky Yu.Yu. Udskonalennya organizatsiyno-ekonomichnogo mehanizmu commodoobigu in minds TOV TPP "Ілан" - Kvalifikatsiyna pratsya as a manuscript.

The thesis for obtaining the Educational Master's Degree, special field 051 Economics. - Donbass State Engineering Academy of Ministry of Education and Science of Ukraine, Kramatorsk, 2018.

The paper examines the essence of the retail trade enterprise as an economic category. The methodological foundations of identifying the turnover of retail enterprises as an economic indicator are investigated. The characteristic of the business process management of trade in the conditions of the CCI "Іlan". The analysis of trade turnover of LLC TPP "Ілан" was carried out. A general description of the resources for the implementation of the business process of trade management is presented. Analyzed the implementation of the plan and the dynamics of the total retail turnover. Conducted by ABC analysis of product range. The analysis of factors affecting the volume of turnover of a retail trade enterprise and the analysis of seasonal fluctuations of retail trade enterprise turnover by quarters and months are carried out. It is substantiated at the methodological level and proved by empirical calculations the feasibility of implementing measures to improve the management system of trade turnover of LLC CCI "Іlan".

Keywords: turnover, retail trade enterprises turnover, retail trade enterprises turnover management, consumer flows, retail trade enterprises turnover planning.

